

56556

I

Mag. St. Dr.

P

rejar. Kome.

ta 2 przestrzagi niebieskiej
w r. 1618 wydany.

56556

OCCASVS.

KOMETA Z PRZESTROGI NIEBIESKIEY.

W Roku od Narodzenia Bozego widziany. 1618,
Miesiąca Listopada w Niedzwiadku Zodi-
akcznym z skutkami pilnie wazonem;

PRZEZ

M. ANDRZEJA ZEDZIANOWSKIEGO.

Nauk wyzwolonych y Filozofiey Doktora.

SEPTENTRIO.

B. VI.
28.

Do Czytelniká.

N Pisalem Czytelniku miły zteráznicy
tego Komery groźnego wszytkie ośo-
liczności także skutki następniace / y
ktorym barzicy škodliwe / iáko naipil-
niey polázuiać Astronomicę, Physicę, Historię,
zprzeszroga. Zdać się być przydluzże to opisá-
nie / ále przypomni sobie że dluzszy był Kome-
tá / dla tego m też przydać Podoláminá / ábym
wotpliwego náuczyl / smernego pocieszył / zlo-
śliwy áby się vpámietál. tobie zaś chęć wielkšá
do czytánia podał: gdyž

Omne tulit punctum, qui miscuit vtile dulci.
Lectorem delectando, pariterq; monendo.

Wzajayże tedy wszytko z pilnym baczeniem á po-
mni co mówi:

Eliaze 40.

Podnoście oczy wasze ku gorze / á patrząycie kto te
rzeczy stworzył.

56556

ORTIO

ROZSADEK

OKOMECIE MIEDZY

Astrophilem y Podolaninem.

Daleka gościu nad spodziewanie tych czasow po- Astro.
groźnych redzieś:

Od Boryshenu z Ruskich krainow iade/ tedy Pod.
krwawa Bellona nie żyjełwe skossy zasadziła.

Czemuś tak frasowliwy y wysytek prawie strudzony testes? Astro.
gdyś przed kilka lat v ciebie w domu nad Barem bedocz/ o-
chotna mysl/ wesole serce/ dostatek wysytek wznalem.

Jest prawda że Bog wysytek tego hoynie dawat/ ale gdy Pod.
mysl wsesześciu sie wynosi wpaadek y frasunek przynosi: na-
dziete niemaś/ bez ostroznosci y miłosci oyczyste granice wpo-
koiu ośiesć i przydzie do tego y inšym obywatelom/ pola za-
siagne rekóm pogańskim opuścić.

Jest to rozum znieczytalowe nowiny w tych krainach ogła- Astro.
sac/ nie mejnego Podolanina/ ktory do boiu tak Spartańczyk
mejny rodzi sie.

Doznałem tego sam na sobie / że okrom nalazbow co rok Pod.
nieośaco wany b/ sasiad drapiejny o ściłana / ktorego zntesć
Ingens noxa. lepiey ze lwy y z smokiem mieścic niżeli wśasiedz-
ecwie zlym. Doznali tego przed tym sasiadzi nasz dawni.
Albani/ Sykuli/ Achei/ Aborigeni/ Iberi/ że zlych sasiadow Colu-
ponosić nie mogli/ odešli z oyczyny wspoteymyse krace. Do mel:
tego groza test przerażna teraśnieyby Kometa/ y strachem lib. x.
wzietym w sercach y w oczach v ludzi.

Smiełszy każdy na swym gruncie niż Pogańin/ teżeli śia na- Astro.
wiedza w zly obyczay/ nie folguy mu/ a dla strachu Niebies

Kometá

79.

Pod.

Laer.

Astro.

skiego/ nie trać serca: bo jest to znak zleka madrego y mądryego/ wprzód się niebezpieczeństwu przypatrzeć/ y bydy pogotowi. bęte ponieważ wprzód wpatrzony mniey skodzi zdrowiu/ gdyż też przedsięwzięcia twoie Psalmista pochwała. Nie wierzili cudom tego/ przeto musieli przez wszystkich czas żywota swego bydy wrapieniemi. Napomina Bog iako Ociec/ grozi roznamiętni rozgami/ pod czas iako lekarz/ syropy raz słodkie/ drugie raz gorzkie/ te jeżeli nie pomoga corrosiwy dodate.

Przyznam to że tak Bog sobie z nami postępuje/ iako Ociec odwiec mi strasząc nas. Ale jeżeli pracy y papieru nie żałujesz: staro się pomocnym Patria piorem/ iako on Solon przeciw Przyskratesowi. Pokaż co portendit Cometa, y iakiey mam bydy nadzieie skrony oyczystych granic/ co nie tylko mnie ale y wszystkim zgoda/ ktorzy tak wodmanie ryby chodzą/ odpowiadaj myśle z rozumu/ a postach z serca.

Nie jestem od tego/ iż z natury omnes scire desiderant, wstydu niemają słuchać potrzebne/ y czytać godne rzeczy/ tylko chętnie się zabawiają tym rozsądku moim/ niżli się przypatrował Kometę na powietrzu/ zolaśesa jeżeli pogotowi Dioperi nimiał. Bo rzeczy dziwne/ osobliwie te/ które nie często w oczach są/ trudne na rozumie poiećie zwykły przynosić/ ślad rożnych sentencyi między ludźmi pełno.

Co żebyś snadniey rozum twój poiał/ dąglem się rozmowami nie bawiąc/ wszytkoć powiem porządnie. Wprzód ktorze jest przyrodzenie/ ślad rożność Komet pochodzi. Potym Okolicznosci do effektoru przynależące przytożę. Kometę na pierwszy wywrzeteniu nie może bydy straszny/ samego wiśtności swey consideruiac/ bo ma początek bytności swey od przyrodzonych przyczyn/ ktore iż nam są znane/ nie mogą bydy straszne/ iako y inśe impresiones Meteororum, Kometę nie inśego nie jest iedno materya z żywiołow niedoczona/ gorąca/ sucha cięsta y kłiwata/ wywyższona na trzecio Braine wietrzna/ tedy snadnie zapal może wziąć od ognia tam gorącego

3 Przestrogi Niebieskiej.

Ja czego albo też od gwiazd. Jednak przecie niebysy gwiazdy y Planety nie może bydy własnie poczytany / chociaż za pomocą ich bywa formowany / wyciągając materya lipka. Jako na przykład Słońce jest pomocą do rodzenia ziemi / Arystoteles powiedział: sol & homo generant hominem / a przecie słońce nie idzie za tym / aby człowiek był przyrodzenia słonecznego / że sol jest causa æquiuoca. Planeta gdy by też były causa uniocæ / mogłyby pozwolić / y Komety potożyć w łóżba ich / co stać nie może. Considerując zaś takie Komety jako nie często bywały / całe za sobą coś wielkiego / y rodzący lubzkiemu nie przepiecznę przynosi y nadaremnie z łona Karania Bożego bydy nie mogą. A nie przez Kometę ponosi imię od Komy to jest włosów długich: albo od Comitor / co jest następowania / że następują po nim kedykolwiek śmiertne nowiny według Sybilinowych wierszów.

A verbo comitor plerumq; Cometa vocatur,

Nam comitatur eum pestis gladiusq; famelq;

Regnum mutatur, plebs peste, fame excruciat

Mors furit, vrbs rapitur seuit Mare, gens operatur:

Tey materzey takowym sposobem jest złączenie?

Przez dlugi czas moca Słońca y innych gwiazd / pułchy ziemi / lipki żarłiwie / wysmacowane ob podziemnych ogniów z materzey kłiwaczej / saletranej / w dym się prawie obraca / i do kupy wielkiej zgromadzone. Nieinaczej jako w ciele ludzkim / kiedy wilgoćność wżylach jest zapalona / cedy do morgu idzie: potym zlepiony się w kłeb niemający / jako masła / tak / tam dopiero Katarý rodzą się / wey czas y też które tak do Komety składowe są / gdy spadną na pierś. Niezdać się drugim / aby ta materya była żarłiwą / albo siarczyską / ale iż wiele jest przykładów u zacnych Autorów / które mi się na ten czas nie bawiac przypomnie roku 1510 gdy wysłać y dwieście łamien spadło z Komety smrodliwych a prawie siarczyskich. W Lombardyey także trzy łamienie spadły siarczyskie z Ko-

Pod.

Astro

Kometá

metry ieden wazył funtow sto šestćdzieiat: drugi 60. trzeci 20.
po ktorych powietrze zarażliwe przypadło na powietrze.

Pod.
Astr.

Żapał takowych puchow iako sie dzieie.

☿

Gdy inż zgromadzenie y wyrzyszenie takowe sie stanie do-
piero zapali sie Kometá dla trzech przyczyn. Pierwsza iz pod-
Miesiacem/ w trzeciej Kraiue/ tedy wshytkie Meteora rodza
sie / iako tej y ten Kometá/ iest ogień/ ale ogień nie takowy co
my tu widzimy / ale iest z przyrodzenia takoby wiaac taki cie-
ply y goreiaczy / ktory takowa goracość á práwte przyrodzenie
ognia bierze / od predktiego obrorow niebieskich biegu. Drug-
ga iz takowa Kometá obieży wshytke swiat przez 24 godzin /
y tak z predktley agitacyey barszey sie zapala. Przypatrzmy sie
samemu biegowi słonecznemu ktory zda sie nam ze ledwie sie
co pomyła / iakoby spiac / á przecie obieży przez godzinę / ná
swoym okregu 33450 to iest / trzydzieści y trzy tysiące / cztery.
sta y pięćdziesiąt mil Niemieckich / iako Alfaganus rozmie-
rzył. Trzecia iz takowa Materya dobrze iest przygotowana /
ktora iest snadna do zapalu krotkiego albo dlugiego według
materyey. á to sie przytrafia plerumq; ná testen. Do tego ma-
bydś albo vprzedzić Coniunctio gornych y zlych Planet.

Biez slo-
neczny
bárzo
predki.

Pod.

Takowych Komet niebieskich inż rozumiem dzisiaj / iz
iest Materya iedná / Kraiina iedná / sposob ieden / á przecie-
stad to iest / iz w rozmaítosci osob y form roznych impressiones
Celestes pokazują sie / ztego pełno v Historikow / y v nas.

☿

Astr.

So zájstte rationes apparentes, ale rzekie iz Komety tá-
ko y inśe znaki sa tajemnica Bziska y przestroga Karania / Kto-
re Bog dñiwnym sposobem pokazowat / y po dñisdzień poka-
zule / rozumem ludzkim nieogarnienc / vpominaiac wshytlich
zeby sie obawiali zaklętych sadow / ktore sa niepoiete. Oto zgo-
lá tako niegdý Abys / Krezusa Krola Lidyjskiego Syn / od-
narodzenia swego niemy záwose / gdy obaczył / iz Cyrow zoh-
nierz / chciat Oyca tego zabić / z cieřka bieda grozi: czyniac
naturze záwolat Nie zabuay: tak Komety albo inśe znaki chcec

Hero-
dotus
lib. 2.

Łajde

3 Przestrogi Niebieskiej.

kązdego przestrzędz / y na nas zawołac. Kto bowiem polat: Roku 451. niebo gdy na pulnocy gorzało w płomieniu śa-
nym zaś takoby drzewca / zaśym Accila zachodnie y pulnocne
Prate poburzyt. sto osmdziesiąt tysięcy na płacu ludu potojt
wsamey Aquilei 37. tysięcy mieższan zabit / Których by był
żadna miara nie dobył / kiedyby boćtan wrośła swota nie
zarzynał go / gdy obaczył a on dźećci swe z mieyskiej reize na
stawisko przenosi. Wziął to za znak zwycięstwa / wnet z siodeł
ogniś napaliwszy mury wałit. Rcore^o potym Sarmatorcie na
polach Katalinśkich zabili. Roku 979. Woyska były na po-
wierzu widziáne / za tym Orcho podniosł woynę przeciw
Greckom / porażeni Rzymianie / Cesarz wchodząc / od jeglarzow
poimany. Roku 1520. Tram był widziány y teza takas dżi-
wna w Wiedniu nad wieża ś. Szepana / także w Stońcu y
Miesiacu dżiwne takies Arzyje / nie dlugo potym Turci do
Misisy w targnat / y na granicach Węgierskich / krwie wiel-
kie rozlanie wozynit. Białogrod wziat. Woyna między Karo-
lusem Cesarzem y Francuzy powstała. Domowch dośc przy-
kladow / gdy wieże nad zwyczaj / od wiatrow obalone / tak w
Walskanie / co potym byto / iedno interitus Primatum, Heroi.
Stupy ogniste / aliz araz bellum Ciuile y wiele indziej 36.
go. Drzewca gorzące / za tym Confederatia / Teraz drwy
zbroyni na powietrzu widziáni na południe potykając sie na
kontach / Takie 3. Stońca / y wiele inśnych rzeczy w
oczach y w vskach ludzkich pełno. Coby to znaczyło: tru-
dno gadać / pięknie na to ś. Damascen odpowiada. Loquitur
cum hominibus Deus, non modò humanà linguà per sacros
vates, vt à peccatis auocentur, & respiscant: sed non nunquā
ipsis elementis in formas & imagines diuersas ad eorundem
terrorem compositis.

Skądże nabýváto Komety biegu swego.

Nabýváto od wielu spraw / ale osobliwie od tego / co jest
przyczyna Komety / iżom wyszły powiedziat: iżstała sie
3przycz-

Neque
soma
Niebia-
skie
sestrogi.

Strico.
uius w
Kroni:
Litevv.

Pod.
Astro.

Komety

przychylny niebieskiej y gwałtowny perowych / Wieby Planety zlo-
 alowe a gorne spolecznie złączeni / albo nieprzyjaźnie na sie po-
 glądają : albo gdy też takie zaciemnienie w znaku ognistym wpise-
 bi / które do siebie materya ciągnie / dla sprzeczow przedniey-
 szych w zaciemieniu / ktorzy bieg sprzeczow Komety według
 przyrodzenia swego. Na przykład w ziołach widzimy że Ka-
 bábárum ciągnie humory choleryczne / gdy go kto używa. A
 garyt Phlegme / Eleborus Melancholia : że takowe rzeczy iá-
 kowe są z natury swej takowej ciągną. Jasna rzecz też y w
 kamieniach / iáko w Magnesie / która je lązo ciągnie / w Com-
 pasiech Gnomon pokazuje gwałtowne Polarem putnocną / ná-
 której sie niebo obraca / iáko ná osi Kolo. Tym sposobem wta-
 snie Komety nabývajú biegu y fary / Planety swych náslá-
 dują : o czym niżej sie dostatecznie doctnie. Innych Cau-
 sas tak proximas iáko remotas ná ten czas nie wspomina-
 m : gdyż dosyć o tym Philosophowie máją. Na dictum tylko po-
 mnie Aristor. lib. 1. Meteor. Cap. 7. że in obscuris , & quæ
 sensu comprehendi nequeunt sufficit probabiliras. A do tego
 że in prodigiis quæ videntur esse vñtata naturæ spectacula. fi-
 nalis causa consideranda. Takowych impresiy dwoiaki skutek
 jest / dobry y zły. dobry / że wilgoci iádowite y zaráśliwe z ziem
 y z wod wyciągnione ná wysokość wietrzney przez ogień by-
 wają zniszczone / iákim sie powietrze purguie. Tak czyni Shi-
 potrates gdy powietrze zaráżone bylo / w Peontey / w Tessalicy /
 y w Grecyey od wilgotności iádowitych / ląsy kázat zapalać a-
 by powietrze czyscił. Wspomina Plinius o Kometie dobrej
 wyszliemu świątu / która sie zá Augusta Cesarzá pokazała.
 Tej Roku 1093. także 1506. obfita żyznosc nástąpiła że už jedná
 kopa barwila pokilkanaftu korcy / owo zgotá rożnie zámby
 Komety okázują swoy effect / iednym cietno / drugim licho / te-
 dnemu wesele / drugiemu smutek. Leż / iáko takich effectow
 dobrych rzadko sie przytrafia / tak też prozno o nich mówić /
 Pięknie Cicero, ab vltima, inquit, antiquitate, memoria nota-
 tum est,

Dwoia-
 ki skut-
 tek im-
 pressiy

Lib. 2.
 Cap. 23

Lib. 2.
 de natu-
 ra Deor

3 Przestrogi Wiebieſkiey.

Sim est, Cometæ ſemper calamitatum prænuncios fuiſſe.
 Drugi zaś ſtatet Komete ieſt zły / Który często albo zawżdy
 przytęſſia ſie ſkobliwy: ten pokazeć trzemi ſposobami Hiſtorii
 znym Phyſyčnym / Aſtologiiſzym / przyſtapiwſzy napier-
 wey do Kometographiæ.

Czynny Aſtrophile przyſtepuieſz do rzeczy iakobyſ teraz za-
 sat: a mnie iuż ſie cknie na żoładku że ſie długo bawiſz.

Ieſt to cnota dobrego nauczyciela ſezerze pokazać: gdy-
 by i zaś chciat krotko muſiałbym weznowato / a tybyſ wiele
 zyskał / iak na malowanym obiedzie: Ieſli ſie cknie / ſłuchać
 mnie było o Algaryku / wſak go koto was na ſłakach czarnych
 petno. Teraz widze iako tu teſniſz przy tych rzeczach. a coż go-
 niać Tatarzyną pewnie za oknami żaraz ſtruchleieſz / nie dzu-
 że o ſobie wapiſz / Fortitudo y Perſeuerantia ieſt to wielka
 cnota Żołnierſka.

Muſze przyznać co prawda ieſt / iżem dſiſia medrzy niſz
 wetera / chętliwie ſłucham twey Kometographiæ.

Gdy ſie Kometą miała zacząć / vprzezdziły pierwey dwie
 Coniunctie ſkobliwe: pierwſza Jowiaſa y Marſa 14. Ianuarij /
 druga Saturna y Marſa 9. Iuni, te co ſprawiły / głoſny ieſt
 dzwonek Marſow tak napodolu / iako tej Jowiaſow w in-
 ſzych Pańſtwach. Tedy takowe złączenia zwykły bywać niepo-
 ſlednieyſza Komety przyczyng / zapalaiać materya preparato-
 riana / co ſie oſtało Mieſiącą Liſtopada / in Scorpione dnia
 ſub iudice liſ eſt, abowiem gdy ſie zapalił nie żaraz był wi-
 dſian eſeſcia dla pochmurnych obłokow / y gwałtownych
 wiatrow / ſniegow: eſeſcia dla bliſkoſci ſłońca: Widzieli go
 inſzy poſtronni ludzie y tu okoliczni / iako wiem ex relatis 17.
 Liſtop. A my bez wacpienia obaczylibyſmy byli / ſublato
 mediū impedito. Ja obaczytem w dſien Oſiarowania
 Panny Maryey to ieſt 21. Nouemb. około 15 gradus: Wie-
 dſiadka / na co wiele ich patrzało. Widzieli go y ci ktorzy na
 wieżach Gwiazd tegoż dnia je od południowe ku pułnoc zemu

Pod.
Aſtr.

Pod.

Aſtr.

Come
tegra,
phia
Vrano.
ſcopi
ca.

Kometá

nabawał się. Potym w dzień 5. Kacharzyny / był około 13 gra-
du: stał wtęcznym biegiem o godzinie 12 na horyzoncie Ará.
kowskim. Zmieniał się tak przez te dni / dopiero 29 Nouemb.
zerwony prawie według Marsa z wielką luną rościagnął
się / naziwterz także: inſych dni dla śniegow y obłokow po-
chmurnych nie mogliſmy zobaczyć. Potym 5. dnia Grudnia w
stopniu 4 cum latitudine 22 kiedy intercipiuntur grad. longit.
6. latitud. 13. na dni 6. a per regulam proportionum medi
motus longitud. : lednemu dniu ſwój grad. 1. lat 10. Dla
tegoż 3 przodu nie wiele grad. : wbiegał Kometá / że in mino-
ri latitudine był / kiedy ieſt maior quantitas graduum, odpra-
wiwszy bieg in ſigno Scorpij wſtąpił na 30. grad. Libræ.
dnia niemal 10 Grud: kiedy iuż motus był: velociffimus: iſ-
circuli propinquiores polo contractiores ſunt: a tu miote
ſwoie / ábo ogon długi rościagnął Saturnowey ſarby / w 6.
Thomaſ przyſtá prawie do Signum Virginis, nie daleko wo-
zu niebieſkiego iuż ſábietać w biegu y w poſzarze ſwym. w
Wigilia Bożego Narodzenia aż do 21. widziány / co ieſt w
dzień 5. Jina bázgo lichy w naſzym Zenith / kiedy też prawie
zgaſł / bo ob tegoż eżáſu wtecey nie był widziány / pilnie
tego doglądać / ábo też pod ziemią zgaſł. áwiecił tedy pro-
babiliter mówiac y widzac 36 dni. Godzieloć ſie tu było in-
ſych terminow zażyć in demonſt ratione, y ſtellas ktore przez
chodit wyliczać: ale ná pióro Polſkie oglądać ſie / y ná twoy
rozum / tak o żeláznym wilku zrozumiatbyſ był: wolatem wła-
ſno rzec tobie obiaſnić / ſkad rozumiey przyrodzenie y ro-
żność Komey inſych eżáſow.

Pod.

Wylieganie gradusow mniej máto potrzebne y Komu inſze-
mu / ia tylko chce wiedzieć / co ten Kometá portendit ieżeli
triftia, ábo lata.

Aſtr.

Ná takie pytańie trudno ſie ma Cathgoricę odpowiedzieć
ſie to ſie dziele przeciwko zwyczajowi. Sam Bog wie co to zá
rozgá będzie / wſtakże ná to pomniac co mówi Prorok: Bog
niebie-

3 Przestrogi Niebieskiey

niebieski moze tajemne rzeczy obiać / bo tego jest mądrość y Daniel
 eita. On daie mądrym mądrość a rozumieacych ich rozum: 2.
 on obiać co głabokiego jest y skrytego. Dla tegoż za nátre-
 cą moze ten być pożyty / tak Polidorus Virgilius mowi lib. 1.
 że sa niektorzy nąformedrey tácy / vt etiam rationem reddere
 sciant, cur Iupiter in sua ccelesti sella sedendo interdum dex-
 trum pedem super sinistrum reponat. Wielkiey ostrożności y
 pilności trzeba / żebyśmy tego nie twierdzili o czym grunto-
 wncy wiadomości nie mamy. Jednak zdanie swe przykładá-
 iac do przyczyn naturalnych / tudzież też y Historiy domo-
 wych / zwtaśza iż wszystkie apparitiones Niebieskie / tak ná-
 końcu wypisze co ich kolwiek było / żadne nie były tak próżne /
 żeby za sobą nie miały przynieść takiego znaczego przypadku
 wojny / głodu / moru / powodzi / wichrow / y innych rozma-
 itych Plag / ktore za takimi znaki przychodziły. Przystepuiac
 tedy do opisowania tych efektow terażniejszego Komety / ze
 wszystkich Circumstancy tak Ptolomeus vzy potrzeba wzor
 brać. Farby w tej Komecie trouste były różniane / ktore po. **Farby**
 chodza zeszć od Matercy: zeszć od Gwiazd. Z przodu
 była farba czerwono palająca / ktora znaczy Marsowy regu-
 ment / w posrodku śniada dla Saturna / Zaczym przemien-
 na dla Merkuryusa. Te farby znacza dla swych Signifikato-
 row / odmiennosc praw / sedycy: náładzby: y rozne choroby
 po roznych Krainách. **Bieg** troisty pokazuię sie w Kome-
 cie / jeden jest Cometes Stationarius to jest / gdy ná miey-
 scu stać będzie / takowy rozne sedycy przynosi. Drugi bieg
 jest regularis od zachodu ku wschodowi domowemu nieprzyla-
 ciela znaczy. Trzeci / gdy przeciu biegowi własnemu idzie /
 to jest od wschodu ná pulnocy ku zachodowi / takowy był bieg
 tego Komety: znaczy nieprzyiaciela ex partibus Meridiona-
 libus. Przeglaza odmiennosc państw: zepsowanie praw: y
 inszy h wciśkow obawiać sie potrzeba: nie tak dalece nam / tak
 to inszym krajom bliższy / Pulnocnym też krajom obawiać
 sie

Kometá.

sie żeby nieprzyłazny samśiad nieplabrował / wdáac sie zá
 ogonem tego Komety. Wshodne też kraie niech nie wykry-
 ká / bo ich Coniunctio nástepnie oftra / kedy nie raz przy-
 boleá. Kco sie dobrze przypátrzyt Kosmográphiey / á Ko-
 mete wvázyt teraz rzek e że stá przez Zenith Konstantinopoli-
 tánium z przodku / stá y przez meridian Mechá góste Má-
 chomet leży / tám sie pierwey efekty pokáza / day Panie Boze.
 Obaczy Máchomet odmíane w swym Alkonorze : by też wśy-
 ckich ziemiá požárá / do biesá z takim samśiadem. Lez bá-
 śiey vzná mutácyá zá piéc lat. Do tego Kometá kwápitá sie
 ku putnocy kedy znáá test suchosć / przeto zá zdániem Phis-
 kor / Kometá ten przyniesie nieplodnosć ziemie / z zbytniey po-
 nierwaś suchosći wilgosć niższe / ktora ziemiá buyna y plo-
 dna ostáie sie. Nástepnia signa Zodiacy. Kometá ten po-
 kázat sie w Niedźwiadku / in signo fixo, venenoso, aqueo,
 phlegmátýkom fluzac / kedy test Marsá exaltatio, terminus de-
 canatus, znáá práwie nieygzliwy / ktory choroby zárázliwe /
 frebry frogie / morzenia nieznośne / podágy / pleury / bie-
 gunki / cym osobliwie przyniesie obywatelom / ktoryz podle-
 gli temu Niedźwiadkowi / iáko Wiedeń / Pataviu Monac-
 cum, Succia Occidentalis, Bauaria superior, Lwow / od
 nárazdow y plabrowánia sedyciy roźnych / nie beda wolni.
 Ale z nieprzytácielská wielká škoda / iz tám signifikator po-
 gáńjtwa okrutnego ma detrimentum. Dostánie sie z potentas-
 tow moźnych zátohy : od truciźny też wielom strzedz sie po-
 trzebá. Ná to też pilne oko mieć przystoi / aby zprzysiężenie
 między poddánemi nie wroślo. Z niedźwiadká prześedł Ko-
 metá in Libram, kedy znáá test słowiezy wietrzny / domi-
 natur Venus, exaltatur Saturnus, škad Kometes náwázý
 chorob lástecni ciężkich / tak Monárchom iáko y białymgło-
 wóm wyniosłym / co sie nabárszcy ná Jesień pokáze / y wie-
 le inśzych dńawnych spraw. Niech sie w czas poguwáá Ká-
 kusz / Scánboforth / Seres Sundgauia, Antuerpia, Spira, Vi-
 cenna, Li-

Signa
 Zodi-
 aci.

I.
 Dnia
 niey-
 zności.

2.

z Przestrogi Niebieskiej.

enna, Liunia, y inne mieysca przyległe. Odprawiały ten znak Kometą przyśledł motu tardiori ad signum Virginis tetrastre, które jest commune Melancholicis: sprawca jest Mercurius naukom y wżony m piskorz / narażi głowy niejednemu / zawrotom dziwnych / namieśa turbaciy y niezgod / namiesyni znacznych škod: kupcom. krzywoby y sprawiedliwosc wszerbienie: miedzy biatą pćcia choroby rozne / gorazki nieznośne. Miasta y Krainy te niech sie obawiaia. Gracia, Croatia, Caringia, Silesia inferior, Vratislauia, Z tad tuż wwożay effektey Kometophisicze / tak od Planet ktorzy sprawnia / tak y znakow w ktorzych sie Kometą bawil. Jezeli w ziemnyich tak in Virgine, tedy nie wrodzay. przyczyna dla suchosci / ze wilgotnosc ziemna wysuszona bywa. Na co czytay medium in Prognostyku moim teg rocznym. Takorey Kometą byl za Cesarza Klaudyusza / który wielki nie wrodzay y głod sprawil. Orosius świadezy Roku 1005. ze wiele ludzi znaydowato sie takich / ktorzy corpora furum, et patibulis detracta, sumebant, y trupow dobywali. Jezeli zaś Kometą w wodnym znaku / tak w Niedziadku nie wrodzay y choroby ciężkie dla dzdzo: w gwałtownych. tak tak byto za Henryka Cesarza / gdy w Konstantynopolu trzydzieści tysięcy ludzi głodem umarło: Jezeli w wietrznym znaku / tak in Libra, tedy wiatry niepowściągliwe / tak 1265. po wszytkiey Skocyey budowania potamal wiatr / y ognie rozniesione od wiatrow / ostatek popalily.

Doznawamy też częstokroć gdy zaćmienia ktorego Roku panuia effektorow nieforemnych. Do tych znakow przytacza sie zaćmienia / kiedy Saturnus rzadzi tych wszytkich effektorow nabawi Jest też y Mars in Libra terazniejszego Komety który ma detrimentum, nawarzy wiele zlego / Jest y Mercurius / doda porady nasze.

Z całkowych effektorow Phisicznych bochohza effektorow Politycznych / które non per necessitatem sed per inclinationem

Come
tophy-
fia.

Politia

Kometā

fiunt, takom pokazat w Kalend: te^o Rog: in praefatione ad Illustrum & Magnif. DD. Zbigneum Ossolinski Rzecziasna je actus actiuorum. sunt in patienti disposito, tedy wieksza dispositio tako in corporibus delicatis, tam barzciey skodzi Kometā. Na sobie widziemy czasto gdy pochmurne niebo / albo niepogodny czas tedy też ludzkie własnie tako oziębli chodza / Jeżeli wietrzna constitutio nie jest utemperowana / zó tym idzie je y wiatr / ktorym żyjemy wiecey / odmienia temperamentum w nas / a żarzy cholere / skad pochodza sedycye / naciązdy / zwady / nakontec / wojny / non per se, sed per accidens.

Pod.

Już teraz bazej iż da sie w znaki ten Kometā / nie tylko postronnym narodom / y przyległym samśladom / ale też y nam żalu sie dostanie / a tako mniemam na Podolu trzeba sie gotować / tylko chce sie dowiedzieć / rychlioi sie otworza te efekty y długo trwać beda.

Astr.

Ry.
chłość
effe.
Krow

To poznać wedle czasu / okolo ktorego na powietrzu Kometā świecił / y na ktorey części światła / y w ktorych znakach. Pokazat sie na wschodzie / tedy efekty zaraz albo vprzeczaią albo następuią / ktorych iuż w vschach petno / przecie nie tu koniecznie przeszedł dwa znaki choć iuż niezupełnie / w trzecim zgaśł tedy przez bryle lecie beda trwać efekty rozne. Ratio, bo świecił in signo fixo, mobili, a in communi zgaśł / skad sie dochodzi iż każde signum znaczy Rok / nad nami sie Kometā obracać / y w naszym wiersz holku zgaśł trzeba sie pogotować.

Wiel.
Pość Ro
metry.

Z wielkości także Komety opowiedamy ciężkość / y przyskre skutki. Kometā ten z przodku władał sie straszny / że ludzkie niespodziewanie nań weyrzarszy wolali że gore ledys / ali Kometā świat pali także gdy byt wywyższony / długie promienie kto baczyl przysna : tedy długi czas znaczy. Tu Kto by chciał wiedzieć tey Komety wielkość / niech wważy z soba gdy dom albo miasto opodal gore / w te czasy zda sie śniopel własnie gorący albo świeżka. Co tu rozumieć o Kometcie / Kto-ry przez kilkanaście tysięcy mil od ziemi wysoko jest : rzeka

że te st

3 Przestrogi Niebieskiej.

Jeżeli jest wielki niż ziemia wszytką trzy sta set razy. Ziemia wszytkiej jest mil pięć tysięcy czterysta / która zapużgwareć lada Kursor może obysć wchodząc na każdą dzień po czterech milach. Nablizszy Niesiac zda się bydsć od ziemi / a przecia tak wielki przeciąg jest do niego / że ci którzy przez instrument prawdy dosli / które fatbować nie mogą / nalezli mil takich myż wamy / siedmdziesiąt tysięcy y dwa śesć set y siedmdziesiąt 72 670. y pultmile. A do osinego nieba na którym śliczne gwiazdy widzimy / mil jest 22042772. to jest / dwie dwadzieścia Mil tysięcy / czterdzieści y dwa tysiące siedm set y dwie Niemieckie mili.

Powiedziałem wrych że Coniunctie škodliwe zlych y gor-nych planec waja nie co do Komety / iako y zaciemienie: tedy trz y do efektow iefszę przytoza się / które iakoby škodliwe by-ly / przycoge kula świeżey pamięci Coniunctii. Była Coniunctio Saturna y Marsa / in Cancro w znaku wodnistym Roku 1404. zacytym Europą wszytką niemal nabarszey ścia-entona / gdy wiracona Grecya / Cappadocia, Pamphilia, Rhodys, Cypr, Macedonia, Vngaria, Styria, Żydsi po-tyżykty Niemieckiej ziemi popaleni / iż żrzdta y studnie truciżna żarazili / aby tym mogli Chrześciani wygubić. Po-rodzi do tego wielkie byty / nie ze dżdzow / ale właśnie z żył-ziemiśkich / iakoby rupta abyłsi z wielką škoda po wszytkim-świecie. Powietrze także gwałtowne byto / że umarłych ludź-liczba / przewyższala żywych / trzascienie ziemi Sektą Ado-mowitor naśtata. Niota na powietrzu wkażala się / która-za Leodiom Niassem Niemieckim wpađła / y zabila ludź-Śterdziesiąć tysięcy. Drusowie powstałi przeciw Władysław-owski Krolowi Polskiemu / ale tego przyjezeli. Takoważ Coniunctio była lat temu dziewięćdziesiąt y pięć / po wszy-ekiej Polśze był głod wielki / powoż wielka we Włoskiej-ziemi / kula Niasst morze żacopilo / we dacie lecie potym / gwałtowne powietrze / W Kraśo: w Wielkiej Polśze. Ta-ćarzy na

Ślache-
n e gor-
nych
Planec
złosć i.
we.

Kometá

tażzy na Pobołu / y na gránicách Litewskich wielkú škoda
poczyni. Królá Węgierskiego zabiłi.

Lac temu 75. gdy in Scorpio Coniunctio była / powle-
rza w Niemieckiej ziemi / wojny wielkie / między Cesarzem
y Książetą: Sprzysiężenie chłopskwa przeciw Panom wła-
snym powstało. Taka Coniunctio lac temu 48. gdy Turká
na morzu porażono / 15 tysięcy poległo / 5. tysięcy żywcem
poimano / więźniów y galer wiele oddito. Także 1606. co
było pytay się. Wuj Roku 1615. były dwie Coniunctie, tédná
Jowisza y Marsa / takowa w religiey wielkie spory czyni y
heresie wznowia. Toż zwykły Párellia wtedy 2. або 3. stónci
widziane bywają za soba przynosić / co tego Roku widziano
na południe. Druga Coniunctio była tak Róć / Saturná
y Marsá / co sprawiła / serce się krócie od żalu na Pobołu.

Takowéj Coniunctie przypádna ná bez Róć / Jowisza y
Marsa in signo igneo, tedy iésze efekty będą trwać Kome-
ty / ali nieśczęście za nieśczęściem: a w takowym znaku / rza-
bko bywa dobrze: To z cad każdy wybaczyc może / iż sa nieczy-
myśli takie Coniunctie / bo daty się dobrze przed tym / y po-
biedzien ludziom znać. Do wtęrdzenia zaś skutków po mne-
nionych z Komety / obiecałem przytoczyć Historice, do któ-
rych samje nas wspomina Prorok: Podnośćie oczy wasze ku
gorze / á patrzącie kto te rzeczy stworzył: Napominam tu
owych / którzy tych znaków nie wważają / nie tnąwszy takó. Cy-
klops u Homera mówi: O amici nescimus ubi sol occidat,
aut emergat, niewiemy kady Stóńce wschodzi abo zachodzi.
Napomina y tych / którzy zniwężają takie posły / y lekce so-
bie wając / chcą się ná sutáni pokazać / wpornie rázcy / niż
mądrze / o tych znakách Niebieskich mówią. A signis cœli
nolite timere, quæ metuunt gentes. Niech im teraz Ludoui-
cus Primus Cesarz Chrzesciáński otwoży oczy / którzy gdy o-
baczyl że się zápalil Kometá na powietrzu / bázno się zlekna-
wszy rzekł do Egmunda Astrologá / iż to nic innego nie zna-

czy tylko

Tegoż
Roku
Párellia

✎
Esai:
40.
Histori
Comen-
tes.

3 Przestrogi Niebieskiej.

czy / tylko obmianność Zrośnięcia y śmierć wielkich y zacnych
ludzi. Astrolog iako mądry Pana nie strasząc pochlebił y po-
ciechł Łziasłowymi słowy. A signis celi nolite timere, od-
powiedział mu dosyć pobożnie. Timeamus Conditozem hu-
ius Comete, non Comeram: & laudemus eius elementiam,
qui nostram inertiam cum peccatores sumus, talibus admo-
nere dignetur iudicij. Takogo się inzego bać mamy / iedno
tego / który nas y gwiazd niebieskich stworzycielem jest: po-
winnisiny iego łaskę niezmierną z tąd wychwalać y sławić /
który naszą gnusność / gdyjesiny grzesznemi / takimi prze-
strogiemi napominać zwykł. A iż te rzeczy ktore Bog okazu-
je na każdego w obec ściagaia się / wszyscy też spotecznie sta-
nać się mają / aby za polepszeniem łaski w Pana wiecznego zje-
dnąc sobie mogli. Zatem plaga wielka / na Rzym y na Wło-
ską ziemię wderzyła / że Rzym Paganie obcocyli / Kościoły
Piotra S. y Pawła spustoszyli / tani wien nastawiali / ktore
potym tenże Ludwikus przez odegnal / nabozenstwa w przod
postanowiwszy. Tę i tak też powiadam: że nie trzeba się bać
Komety / ale obawiać się potrzeba tym / którzy Komet naró-
bili dziwnemi wilgotnościami.

Roz. 1211. Kometą na wschodzie ku zachodowi na pułnocy
bieżał / zatem naród sproszył Tatarski / wielkie rozlanie krwie
wczynił. Terazniejszy też Kometą / y wschodnich Miasztan
cow narażi / którzy iako wiemy / gdy grmi / albo znać nie-
zwyśajny iako Kometą na obłokach się pokaje / zaraz do
niego strzaly wypuszcza / albo z biał biał / Contemp zna-
jąc / iakoby indziej odpędzając takowe przyszłe verapienie / ob-
tatego znaku. Niech rozumieja iako chce / peronie taka
wzgarda znakov / nie odrze się im sucho. Niech Otomański
naród / iako niegdy Amilkar / w dśięści lat syna swego
przyprawił Annibala do tego / żeby mu przed ołtarzem po-
przysięgi / bydł wiecznym nieprzyjacielem Rzymianom /
przysięga iako chce na Machometskie prawa / wiecznym być
nieprzy-

Kometá

nieprzyjacielem Chrześcianom / przećle tych czasow wszelkie
 środy odnieście. Dozna teżże Tamerlana młodogo / teory
 go ledwie w klackie nie wsadzi / co day Boze. sam ich Signifi-
 cator detrimentum teraz odniosł / niebie oni z nim pospola.
 Roku także 1337. Tatarowie wole śabla y ogniem pobro-
 wzy. Zamek Lubelski oblegli / teorego dobywali wstawie-
 ni Sturmami przez 20. dni. Leż. gdy Cira Tatarskiego z
 Zameku strząsł zabito / zarazem z wielkim hutem wderzywszy
 w śadybki odciągneli.

1277. Kometá na południe widziány / y niebo także w
 putnocy zbyte jasna światłością jasnie świećto / znając Mo-
 narchy Polskiego Bolesława wstydliwego / bluz ywota za-
 płać / co się stało. Oto Krol Czeski gdy wojnę zwiódł z
 Cerszem Rudolphem na placu zabito.

1403. Kometá był na wschodzie. Ztym Tamerlanem
 Cisarzyn / prześedł Azją z woyskiem Milionem / teory Ba-
 tazerá Cára Tureckiego poimawszy / w klackę wsadziwszy je-
 lizna na posmiech z sobą wozit.

1477. Kometá był czarny / ztym brogość woleła / bla-
 su hości zbytniey przez trzy lata / że lasy od Stońcá zapaliły
 się / Starańcza y powietrze srogie. Karolus na wojnie zabito.
 Michometes Węgry pladrował / tegoż Roku umarł. Także
 umarł Krol Angielski / Krol Francuski.

Roku 1492. Wlazły się woyska ogromne na powietrze
 porytające się / y chwałt takto od zbroy słyszano. Kometá prze-
 dwá Miesiącá gorzał. Stońcá także z. widiano. Effekty
 wne nastąpiły y długie / przez kilka lat. Woyny między bra-
 ćmi Ołbryhem y Władysławem. Krolawicami Polskimi.
 Kazimierz Monarcha Polski umarł. Władysław Kazimierz
 Turka pogromił znagale. Sady twienety / in-lanuario Fe-
 bruarii. lednak w Marcu od srogiego mrozu winitę się o-
 broćty: Niszy na Bukowinie poległ. Władysław Krol
 Węgierski umarł.

Roku

3 Przestrogi Niebieskiej.

Roku 1499. 999. Kometą przez 15. dni świecił / znaczył
one plage stręga Pogańska Carą Prełopskiego gdy ziemię Wo-
łyńską / Podolską / Polską / pozawsy ob Belzu za Wisła przez /
aż do Brześcia Litewskiego spłabrował. także Trący / Ma-
cedonia / Azja / Grecya / y Tatarskie horby / branicami Rus-
skimi y Polskimi były napełnione. Potym na wschodzie Nie-
siąca Nouembra, siedmdziesiąt tysięcy Turkow na podole
wtargnęto / y w cięż sli przez ogniem y żelazem robiac / aż ich
sam Bog skarał / że ich 40. tysięcy ob mrozu srogiego y śnie-
gu gwałtownego pozdychało / ostatek pobito.

Roku 1506. Kometą przez 20. dni trwał na pułnocy /
circa polum arcticum. Tegoż Roku kulą okragłą ognistą /
bardzo jasną / z obłokow przed Zamkiem Krakowskim / tedney
nocy spadła: w ten czas Alexander Krol Polski / z światem
sie rozszat. Tatarski najazd odpędzony dla czynności. Krol
Hispański zmarł. Woyna między Persem y Wenetami.

Roku 1527. Kometą straszny widzian: za ktora Turek
ziemię Węgierską spłabrował. Budyń wsiął / Wiedeń ob-
legł. Po wszystkiey Niemieckiej ziemi / grad wielki spadł. kto-
ry drzewa / zboża / winnice / potłukł / zacył głod.

Roku 1533. Kometą długo gorzał / między Chrześciany /
w Wągrzech woyna v Budynią. Tyberyś Rzym zaciopł.
Powodź wielka w Polsce: Turcy do Niemiec znowu / kto-
rym Karolus odpor dał.

Z tych wszystkich dowodow Poboláninie miły / wważay że
go sie spodziewać / trwaj przecie mejnie / gdyż: Fato rerum
Prudentia maior. Miałobych był wiecey powiedzieć / tylko
troćkość czasu / mnie y tobie barwić sie nie każę.

Owo zgola straszne Komety znaczyły

Nic dobrego / kiedy sie w obłokach świeciły.

Suchość / drogość / tłum wiatrów / wichry / także woby.

Szarasliwe powietrze / odcięcie świecibody.

Kometá

Smleré wšech stanov/ y woiem okrutnych wzrušenje/
Odmienienie Pánstwu/ Krolestw/ ziemi ktemu drženie

Pod.

W dze teraz byds wiecey zotci ná koncu powiešci / niš mlo-
bu nápočátku: trudno to bedšie ziesć com slybat. Jednak
ieželi test ná swiecie takt plaše z niežyc te Komete / pokuše
sie przytożyć / co powieš byds zdrowego y pomocnego:

Astr.

Chceliwierab powiem/ chceli byds zdrow/ przymniš odemnie.

VOTVM NA KOMETE.

Pokazalem osobe wšyktiey Komety / że test przestroga
przyszlego ná swiecie wtrapienia/ dla przyezyn pomie-
sionych / Sego historye potwierdzała. Przeto ma byds za-
niechana wšagarda takich cudow / żebyšmy goršemi nie byli
niš Poganie / ktorzy przez takie Cuda do wielkiey boiaźni przy-
chodzili / Bogom swym rojne ofiary y modly ofiarowali /
aby ich mogli takto wbtagac. świadezy Liwius: Kzymiánte
mieli kilek osobnych Kšiezej: bylo nazwanych Sodales Titij.
Ktorzy Kšiegi y wierše Spbilinowe czytali. Ci / ile sie rázow
niezwyczajne znaki pokazowały / ad puluinaria Deorum.
przez blugi ezis modlitwy czynili po wšytkim Pánstwie.
Tož kieby kamienie z nieba pádaly / mowi Liwius: že Con-
sules hostias maiores immolarūt. & diem vnum circa omnia
puluinaria supplicatio fuit, 50 capras in foro sacrificauerunt.
Agdy krów z dżdżem spádlá byla: Hec prodigia hostiis ma-
ioribus procurata sunt. & supplicatio omnibus Dijs, quo-
rum puluinaria Romæ sunt, in dicta est. To Poganie czyni-
li / ktorzy żadney znajomości o Bogu prawdziwym nie mie-
li / á przecia taká boiaźń w nich / smiałemi tak nie byli / aby
sobie lekce wazyli. Náuczyli sie dobrze od Numy Pompillie
užá / Fundatora Religiey swej / że possibilius est Civitatem
stare sine solo, quam Rempublicam sine Religione: bo niey
sie zázdy wcielali / y tym swote Anehora Kieszypospolitey
chorey

Decad.

5.

Lib. 1.

Dec. 5.

Lib. 5.

Dec. 4.

Lib. 4.

3 Przestrogi Niebiestey.

chorey znaybowali. Piše ieden. że Bruty i Lułany Młasto Val
Turyn zgubić chcieli ktoręgo Rzymianie bronili. Zebrały Maxi
sie woyska / ale Rzymianie nie śmieje nacierać. Wkazał się
im młodzieniec dziwnie wroby piękny y wysoki / ktorę
woysko Rzymskie na Lułany przywiódł: y zdarzyło się / że
Rzymianie dwadzieścia tysięcy woyska nieprzyjacielskiego
pogromili / a pięć tysięcy ludzi poimali. Kiedy potem He
tman woyska Rzymskiego / wspomnił każdemu żołnierzowi
za tego dzielność oddawał / pytał się pilno o onym młodzień
cu / aby go też był przed innemi wspanował / ale go znaleźć
nie mogli / ani się o nim dowiedzieć. Rozumieli Rzymianie
że on młodzieniec z nieba im był na ratunek posłany / za co
mu Vota różne oddali zaraz: Owo zgoła rozmaitemi spo
sobami starali się znieść strach z serc: wazyli y zdrowie / nie
ochraniali o zdoby swej / iako Karthagińskie Mieszki z
wzrynięty włofy ślicznie strzepione / czasu potrzeby Wydzyszy
swey / żeby z nich meżowie ciecący czynili do łokci.

O Homera stoi / że woysko wiecey się na wieżę Kala
chanta oglądało / niż na samego przetożonego Hetmana.
Bruxillus Philozoph zacy / miasto testamentu Senatorom
Rzymskim / gdy już umierał / tajemna rzecz do zachowania
Rzeczyposp: od bogów powieścił: Komulus Ociec nasz
Rzym założył. Numa Capitolium. Ankus murami obto
czył. Brutus ob Tyrannów wyzwolił. Kamilus Francuzow
z Młastą wypędził: a ja obfitym w bogi zostawiam /
ktorzy lepiej będą Młastą / a niżeli mury albo meżowie bronić.
Bo wiecey iednego Boga przysięż / niżeli wszytkich ludzi
moc ważna: macie Młastę Berecyntya / do wblaganych ro
zgiewanych bogów / ona wśmierzy niebezpieczeństwo przypadek /
gdy się do niej wcieście. To tak Poganie w niebezpieczeństwie swym
do bogów o pomoc wciekali się / wacpląc o swej Rzeczyposp:
Roku 541. we Franczye gdy niebo goręciwie widziało / a krewo

Kometá.

z niebá pádala znánie / zátym wojná między bráćia ro-
dzono powstała / y woyska ná plác wsytkowane postawiono.
wnet Mactá Krolewieow onych / z pospolstwem wdała
się ná Modlitwe / tym czasem takie niepogody nastaty / że ich
przedsiębierzenie rozzerwala / zátym się poiednali. Tuż násy Bo-
lesławowie Kazimierzowie / sluby czynili gdy takie stráchy wi-
dziane byty. Stephan Batory do Potocká ciągnac / wsytkie
imiona Chryśćianstich Kościolow zwrotowane / przywrocie
slub wezynil / z ktorych slubow obniost wielkie zwycięstwo.
Takim sposobem my podnośmy ozy náše / á głosy pokorne
puścimy do Pána / aby strách z serc násydch zniost / á łaská
we ozy swe y cwarz Oycow ska nam pokazał /
cheemyli wyśc tego ztego.

*Instemus precibus, Deus ut has molliat iras
Fata augere potest, tollere fata potest.*

W KRAKOWIE.
W Drukarnicy Marcina Horteryná
Kołu Pánstiego/ 1619.

ro:
no.
afa
ich
do:
wi:
tie
cic
ro.
ne
i:

